

Government Property
NOT FOR SALE

3

**Mother Tongue Based
Multilingual Education
Quarter 1 - Week 9
Kabahin sa Akong Pamilya ug
Responsibilidad**

Department of Education • Republic of the Philippines

Mother Tongue Based Multilingual Education - Grade 3
Alternative Delivery Mode
Quarter 1 - Week 9: Kabahin sa Akong Pamilya ug Responsibilidad
First Edition, 2020

Republic Act 8293, section 176 states that: No copyright shall subsist in any work of the Government of the Philippines. However, prior approval of the government agency or office wherein the work is created shall be necessary for exploitation of such work of profit. Such agency or office may, among other things, impose as a condition the payment of royalties.

Borrowed materials (i.e., songs, stories, poems, pictures, photos, brand names, trademarks, etc.) included in this book are owned by their respective copyright holders. Every effort has been exerted to locate and seek permission to use these materials from their respective copyright owners. The publisher and authors do not represent nor claim ownership over them.

Published by the Department of Education
Division of Malaybalay City

Development Team of the Module

Authors:	Jefford Harold T. Fernandez Vinecar H. Adalim
Editor:	Angelica M. Leonardo
Reviewer:	Angelica M. Leonardo
Illustrator:	
Layout Artist:	Manuel D. Dinlayan II, PDO II
Management Team:	
Chairperson:	Dr. Victoria V. Gazo, CESO V Schools Division Superintendent
Co-Chairperson:	Sunny Ray F. Amit Asst. Schools Division Superintendent
	Ralph T. Quirog CES, CID
Members:	Purisima J. Yap EPS-LRMS
	Luis S. Alajar Education Public Supervisor
	Manny B. Pimentel Public Schools District Supervisor

Printed in the Philippines by Department of Education
Division of Malaybalay City
Office Address: Sayre Highway P-6, Casisang, Malaybalay City
Telefax: (088) 314-0094
Email Address: malaybalay.city@deped.gov.ph

MTB-MLE

Quarter 1 - Week 9

Kabahin sa Akong Pamilya ug Responsibilidad

This instructional material was collaboratively developed and reviewed by educators from public and private schools, colleges, and or/universities. We encourage teachers and other education stakeholders to email their feedback, comments, and recommendations to the Department of Education at action@deped.gov.ph.

We value your feedback and recommendations.

MTB-MLE 3

QUARTER 1 WEEK 9

Pasiunang Mensahe

Kining maong modyul makatabang kanimo sa pagdugang sa imong kahibalo mahitungod sa imong pamilya ug responsibilidad sa inyong pamilya.

Makatabang usab kini kanimo sa pagkat-on kung unsaon pag-ila sa kinaiya sa tao pinaagi sa pag-estorya, pagtan-aw sa lihok ug huna-huna sa tao.

Palihog ayaw sulati ang modyul kay gamiton pa kini sa uban nga tinun-an sa sunod pang mga katuigan. Gamita imong nutbuk o papel sa pagtubag sa mga buluhaton.

Daghang salamat.

Kat-oni

Kini na modyul magtudlo sa pag-ila sa kinaiya sa tao pinaagi sa pag-estorya, pagtan-aw sa lihok ug huna-huna sa tao.

Human niining modyul, ang mga kabataan gilauman nga;

- Maila ang kinaiya, mga pagbati sa usa ka tawo sa istorya nga nabasa. **MT3LC-li-i3.3**

Sulayi ug Kat-oni

Direksyon: Basaha ug sabta ang estorya.

Ang Magkaluha

Ang manag-igsoon sa usa ka pamilya naay lain-lain nga kinaiya. Bisan pa man kaluha si Monina ug Monita, managlahi ang ilang mga kinaiya. Si Monina hilumon og ulawon pero manggihatagon. Si Monita sa laing bahin tabian, lihukan ug hakog. Si Monina ug Monita naay tagsa tagsa nga buhaton sa balay.

Si Monita manghugas sa mga ginamit na plato sa buntag samtang si Monina usab sa gabii pero si Monita dili manghugas sa buntag iyaha kining ibilin kay Monina aron mahugasan sa gabii. Pag-abot sa gabii, gihugasan ni Monina tanan nga walay reklamo.

Sa tanang gibuhad nga maayo ni Monina kay Monita, naa gihapo'y kasuko si Monita kay Monina. Tungod sa iyang kahilomon og kabuotan, siya ang nahimong paboritong anak sa ilang amahan ug inahan.

Kabalo ang diwata sa tanan. Mao nang iyang gihatagan ug pagsulay ang magkaluha kung kinsa ang tinuod nga buotan og matinahuron. Usa ka adlaw, nag-usab sa iyang hitsura ang diwata, nahimong pobre nga babaeng tiguwang. Nagpakita siya bag-o niabot ang magkaluha.

“Gigutom nako og wala ko'y makaon. Pwede ba mo maki-angay sa akoa sa inyong pagkaon?” Pangutana sa diwata.

“Monita hatagan nato og pagkaon ang tigulang,” boluntaryo ni Monina.

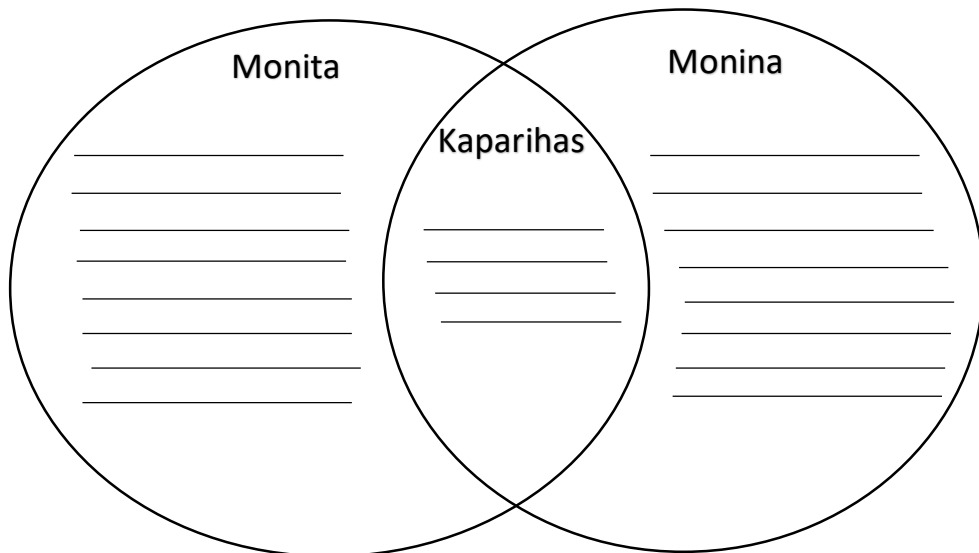
“Dili diay ko! Imoha ihatag basta dili nako ihatag akoa,” tubag ni Monita.

Ug gihatag ni Monina iyahang pagkaon. Ang diwata nibalik sa iyang tinuod nga hitsura og nisulti, “Monina tungod sa imong gihimo, tagaan taka og ganti.”

Pasiunang Pagsulay

Direksyon: Kompletuha ang **Venn Diagram** na nagpakita ug lain-laining kinaiya sa magkaluha. Basaha ang mga pangutana, kopyaha og isulat ang tubag sa limpyong papel.

Mga Pangutana:

1. Unsa nga kinaiya ang naa kay Monina? Unsa pud ang kay Monita?
2. Unsa nga kinaiya ang paiha sila?
3. Kinsa sa magkaluha ang naay maayo nga kinaiya?
4. Giunsa nimo pag-ila na maayo ang kinaiya?
5. Unsa iyang nakuha na ganti tungod kay buotan siya na anak?

Pagsusi

Direksyon: Baliki ang mga panghitabo sa estorya. Pilia ang kinaiya sa tawo nga gihisgotan sa pahayag. Isulat sa imong papel ang hustong tubag.

1. Gibilin ni Monita ang mga hugason nga plato kang Monina aron iyang hugasan inigkagabii. Si Monita _____.
A. manggihatagon   B. walay tahod   C. tapolan
2. Gihimo ni Monina ang tanan nga buluhaton sa panimalay. Si Monina _____.
A. maluluy-on   B. manggihatagon   C. buotan
3. “Atong ihatag ang atong balon sa babaye nga nagkagidlay.” matod ni Monina. Siya usa ka _____.
A. masulob-on   B. masuk-anon   C. manggihatagon
4. “Dili ko manghatag bisan daghan pa ako og makaon,” matud ni Monita. Siya kay _____.
A. hakog   B. mahunahunaon   C. mahigalaon
5. Nakita nako si Eva nga nag-inusara, _____ siya.
A. malipayon   B. masulob-on   C. masuk-anon

Hisgutan Tan

Kon unsa ang gisulti, gibuhat ug gihunahuna sa usa ka tawo nagpakita kini sa iyang kinaiya.

Ang sulti sa isa ka tawo maghatag og giya kon unsa ang iyang kinaiya.

Gawasnon nga Buluhaton

Direksyon : Basaha ug Kat-oni Kini

“Missy! Dali!!” Masuk-anon nga tawag sa iyang mama. “Hapit ko mahulog sa hagdanan kay akong natumban ang imong dulaan.”

“Pasayloa ko, Mama,” matod ni Missy. “Apan si Miki ang nagbilin sa mga dulaan sa hagdanan.”

“Dili! Ikaw ang akong nakita nga nagdula-dula ganihang buntag. Dili ikaw makamao nga mohipos sa imong mga dulaan,” matod ni Mimi.

“Hunong na sa pagpakiglalis ug hiposa na ang imong mga dulaan,” matod ni Miki. “Sa sunod kinahanglan na imo nga hiposon ang imong mga gamit aron malikayan ang aksidente.”

“Oo, husto si Miki. Dili kita magpaabot nga aduna pay madisgrasya ug masakitan. Gikinahanglan nga karon pa lang mag-usab na ka.” Dugang ni Mama.

Basaha ug sabta ang matag sitwasyon. Kompletaha ang Character Trait Chart base sa inyong gibasa.

Character Trait Chart

Kinsa (Nakahibalo ko)	Kinaiya (Usa ka)	Kamatuoran (Kay sa estorya)

Hinumdumi

Ang kinaiya sa usa ka tao maila pinaagi sa iyang mga pulong nga nangagula sa iyang mga ngabil ug binuhatan ngadto sa iyang isig-katao.

Ang panimalay mao ang una nga *training center* aron mabansay ang maayong kinaiya sa kabataan. Alang sa mga ginikanan, sila maoy magtudlo og disiplina, maghatag og buluhaton aron mabansay ang responsibilidad ug labaw sa tanan, magtudlo nga magpaduol sa Labaw nga Makagagahom.

Sa mga kabataan, dapat motuman sa mga patakaran ug balaud aron hapsay ang panimalay ug mahimo nga maayong ehemplo ngadto sa uban.

Pagtantiya

Basaha ang matag sitwasyon. Plia ang kinaiya sa tawo nga gpakita sa sugilanon.

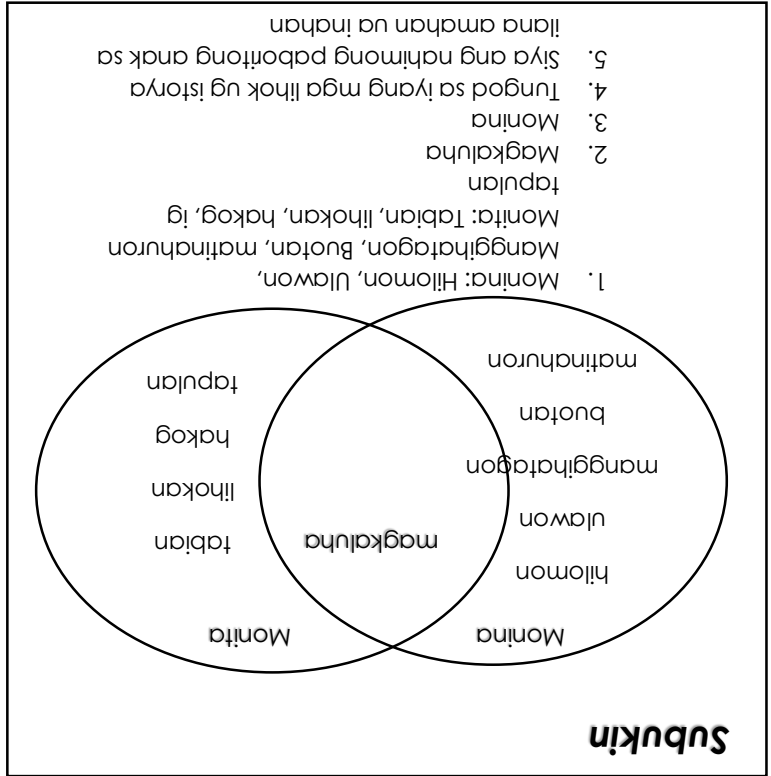
1. Si Carlo sayo magmata kada adlaw. Limpyohan niya ang balay sa iro og pakan-on niya kini. Manilhig siya sa gawas sa ilang balay ayha mag-adto sa eskuylahan. Si Carlo kay _____.
A. kugihan   B. manggihatagon   C. maalamon
2. Human ug kaon, tabangan ni Neri iyang Mama sa kusina. Trapohan niya ang lamesa og ang salog. Ilabay niya ang basura sa saktong butanganan sa gawas sa ilang balay. Si Neri kay _____.
A. matinabangon   B. manggihuna-hunaon
C. maalamon
3. Nakita ni Verma ang iyang manghud na naglisod sa paghimo sa iyang assignment. Gitabangan niya kini sa paghimo sa assignment. Si Verma kay _____.
A. hakog   B. maalamon   C. manggihuna-hunaon
4. "Salamat, ate Verma, sigurado ko na sakto tanan akong tubag sa akong assignment." Unsa ang gibati sa manghud ni Verma?
A. malipayon   B. masuk-on   C. magul-anon
5. Si Rica nakakita ug manlilimos sa kalsada iya kining gitagaan sa iyang balon. Si Rica isa ka bata na _____.
A. makog   B. manggihatagon   C. tapulan

Yabe sa Tubag

- Balikan**
1. C
  2. C
  3. C
  4. A
  5. B

- Tayahin**
1. A
  2. A
  3. C
  4. A
  5. B

Payamanin		
Kinsa (Nakahibalo ko)	Kiniya (Usa ka)	Kamatuan (Kay sa estorya)
Missy	mapalibon o mahinubsanon	"Pasayloa ko mama."
Miki	dili matinud-anon	Si Miki ang nagbilin sa mga dulacn sa hagddanan
Mimi	matinud-anon	"Dili! Ikaw ang akong nakita nga nagdula-dula ganihang buntag. Dili! ikaw makamag nga mohipos sa imong mga dulacn,"

Reperensiya

MTB-MLE Grade 3/ Kagamitan ng Mag-aaral (Sinugbuanong Binisaya)

MTB-MLE Grade 3/ Lesson Exemplars

MTB-MLE Grade 3/ Teacher's Guide

MTB-MLE Grade 3/ Most Essential Learning Competencies

MT3LC-li-i3.3

For Inquiries or feedback, please write or call:

Department of Education - Division of Malaybalay City

Office Address: Sayre Highway P-6, Casisang, Malaybalay City

Telefax: (088) 314-0094

Email Address: malaybalay.city@deped.gov.ph